

LUNDEHUNDEN

Svenska Lundehundsällskapetets medlemstidning

NR 3/4 – 2020

Redaktionens ord...

DEN TIDNING SOM DU NU håller i handen är ovanligt tjock – vi har aldrig haft en 32-sidig Lundehunden tidigare. Men så är det ju inte som vanligt i år.

Coronan slog undan benen på oss i våras. Klubbens årsmöte sköts fram, ställdes senare in. Vår rasspecial och Lundehundsdagarna ställdes in. Alla andra aktiviteter ställdes ju också in.

Vi hann få ut nr 2 av Lundehunden innan allt gick i kvav. När det så var dags för oss att börja med nr 3 insåg redaktionen att det skulle bli ett synnerligen magert nummer. Då fattade vi beslutet att helt enkelt slå ihop nr 3 och 4 till ett enda nummer och texter och bilder började komma till redaktionen

Detta är resultatet – 32 välmatade sidor med flera berättelser från er medlemmar. Läs om till exempel om »Coronahundarna« som lyckades krångla sig till Sverige trots stängda gränser och om domarna som fick närbild ett gäng lundehundar i somras.

På fem sidor kan du läsa om sjukdomen IL som drabbar lundehundar hårdare än andra hundraser. Det är texter som vi hoppas att du ska ha nytta av om du har en hund som du misstänker kan vara på väg att få IL, men även för dig som har en hund som varit sjuk, men är på väg tillbaka.

Coronan lyckades inte stoppa Lundehundens Dag lördag 22 augusti! I tre städer gick grupper av lundehundsägare med sina hundar genom de centrala delarna och väckte förstås uppmärksamhet. Alla intresserade fick vår folder om lundehunden och alla som ville fick förstås klappa en lundehund! Klubben hoppas att det så småningom ska bli en tradition att fira Lundehundens Dag i augusti i så många städer och orter som möjligt. Vi behöver göra rasen mer känd.

Om några månader börjar vi jobba med nr 1 av Lundehunden. Vi planerar bland annat att skriva om klotklippning, något som kan vara tämligen stressande för både ägare och hund, eller inte! En del ägare tycker det är lätt som en plätt, andra utkämpar bataljer. Hur gör du – klipper själv eller går till veterinär? Skriv och berätta och skicka till redaktion@lundehund.se. Skicka med en bild på dig och hunden i klotklippssituationen.

Trevlig läsning önskar redaktionen
Annika Ågren, ansvarig utgivare

Svenska Lundehundsällskapet

Ordförande ordforande@lundehund.se
Cecilia Obitz, +46768085963

Vice ordförande info@lundehund.se
Maria Karlsson, +46761452233

Sekreterare sekreterare@lundehund.se
Annika Ågren +46703201754

Kassör Adjungerad kassor@lundehund.se
Sirpa Juslenius +46707480528

Ledamot info@lundehund.se
Ann-Christine Eriksson +46730556917
Carina Jansson +46708733905

Suppleanter info@lundehund.se
Maria Hedström, +46705848729
Olle Mårtensson, +46705938902

Valberedning-sammankallande
valberedning@lundehund.se
Elin Malmqvist +46704578935
Anneli Sjöberg +46768559311
Katarina Linderöth +46703258908

Revisor revisor@lundehund.se
Ingegerd Jansson, +46709392164
Eva Nordlander, +46735642225

Revisorsuppleant revisor@lundehund.se
Sofie Weibull, +46706806202
Lena Cederblad, +46707999588

Webmaster webmaster@lundehund.se
Ingegerd Jansson

Hemsida www.lundehund.se

Medlemsavgift för 2020
Svenska medlem 300kr, Utländsk medlem 325kr,
Famijemedlem 100kr
Se nedan för kontonummer Bankgiro/Bankbetalning

LUNDEHUNDEN

Redaktionen redaktion@lundehund.se
Annika Ågren, ansvarig utgivare
Maria Hedström
Katarina Linderöth
Olle Mårtensson
Cecilia Obitz
Göran Eklund, form och layout

Tryck Strands grafiska

ISSN 2000-012X

Manusstopp nr1. 15 feb, nr2. 15 maj, nr3. 15 aug, nr4. 15 nov.

Manusstopp för nästa nummer 15 feb 2021

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera i insänt material. Vi vill ha bilder i obeskuret skick och med hög upplösning. Ange fotografens namn liksom dennes tillstånd till publicering. Ange namn på hund/ar och ev. personer.

Annonsspriser

Uppslag	1 800 kr	Helsida	1 000 kr
Halv sida	500 kr	Kvarts sida	250 kr

Medlemmar annonserar för halva priset

Annonser ska betalas i förväg till SLS:

Bankgiro 5207-1594
IBAN SE03 8000 0832 7969 3378 0956
Bic SWEDSESS
Swish 123 156 17 03

Kom ihåg att ange ditt namn och vad betalningen avser så underlättar det.

Ur innehållet...

5 Att förlora en hund

8 Truls

10 Haltar din hund?

11 Allt för få hundägare borstar
sina hundars tänder

12 Domarmöte i Glanshammar

14 Lundeträff vid Atlantkusten

15 Lundehundsdagarna 2021

16 Så gick det till när Unne fick IL

18 Lös i magen? Blek om nosen?

21 SLS-rutor

22 Zoom på dagis

24 LUNDEHUNDENS DAG i Lund,
Växjö och Stockholm

28 Toke

30 Smulan

32 Bästa vänner

Omslagsbilden:
Lilla Dream Hippo's Hedda
Hallongrotta fann tryggheten
hos Trollfjord Elfa-Eira när hon
flyttade till Lund.
Foto: Tove Schrödl

Baksidesbilden:
Bästisarna Ruth och Svante
Foto: Gustav Dahlgren

Ordförandes ord...

NU HAR SOMMAREN PASSERAT och höstens fina färger är kanske också över när Lundehunden dimper ner i din brevlåda. Några av er har säkert redan fått en försmak av vintern.

Sommaren blev ju minst sagt annorlunda i år med Coronapandemin som på vårkanten inträdde med full kraft och som resulterade i att SKK tog beslutet att ställa in alla hundaktiviteter i organisationen.

Med massor av inställda aktiviteter och resebegränsningar både inom Sverige och till andra länder har gjort att vi också måste ställa in tävlingen om Årets lundehund 2020 och inte heller kan vi dela ut Tor och Etnas Vandringspris på Stockholms Hundmässan, för den är också inställd.

Aldrig hade vi väl kunnat tänka oss att vi i dagens moderna samhälle skulle påverkas så. Som i våras när man hörde flygplan tittade upp mot himlen och konstaterade att de inte är så vanliga längre eller tyckte det var en sensation när Finlandsbåten passerade utanför vår ö.

Men mitt i allt detta tror jag att våra hundar har det väldigt bra, fler av oss jobbar hemma och det är något som uppskattas av dem. Promenaderna kanske både blir fler och längre nu när man behöver ett avbrott i jobbet framför datorn. Fler och fler köper också hund och upptäcker hur härligt livet ihop med en hund är. Jag hoppas bara att man verkligen tänkt igenom sitt hundköp så att det finns plats för hunden även då livet går tillbaka till någorlunda vanliga rutiner igen.

Styrelsearbetet rullar på trots att vi fick ställa in årsmötet och det gör även planeringen inför Lundehundsdagarna i Gottåsa i 21–23 maj 2021. Jag hoppas att vädergudarna ska vara med oss så att vi får ett vackert väder och oförglömliga dagar hos Olle och Susanne som upplåter sin mark till klubbens träff. På Lundehundsdagarna kommer vi också hålla två årsmöten (!) och valberedningen tar gärna emot fler som vill engagera sig i klubben så mejla dem. Ingen kan göra allt men alla kan göra något.

Under november är det dags för en ny inventering av våra hundar. Vi gör ju en inventering var tredje år för att kartlägga hur många hundar vi har i Sverige och hur hälsoläget inom rasen är. Efter sammanställningen redovisar vi allt i nummer 1/2021, uppgifterna kommer också att överföras till databasen i Norge.

Jag vill påminna om att fylla i blanketterna på vår hemsida när ni flyttar eller får en ny hund eller än värre om hunden avlider. Det hjälper oss mycket att ha kontaktuppgifter till er alla medlemmar. Vi behöver också bli fler i klubben, så möter du nån med lundehund eller någon som är intresserad av rasen be dem gå med i klubben. Den enda intäkt klubben har är medlemsavgiften som ska räcka till mycket för att värna om vårt unika norska kulturarv – lundehunden.

Tills vi ses igen får ni ta hand om er och era hundar och jag hoppas att ni och era nära och kära håller sig friska så att vi åter kan träffas och umgås igen när vi har kommit igenom denna pandemi. För visst kommer vi att ta oss igenom, men det kommer att ta tid och det kommer att påverka oss alla mer eller mindre.

Så kom ihåg, håll ut, håll avstånd, tvätta händerna och var ute i friska luften med hunden så mycket du kan.

Cecilia Obitz, ORDFÖRANDE

STÖD FONDEN FÖR FRISKA LUNDEHUNDAR

Syftet med fonden är främst att bistå med medel till forskning till förmån för lundehunden. Det kan gälla IL, pseudopelade eller inom något annat område.

Även enskilda medlemmar kan söka bidrag ur fonden för en obduktion när hunden hastigt dött utan klar diagnos.

Ansök hos ordforande@lundehund.se.
Fonden tar tacksamt emot penninggåvor, stora som små!

Bankgiro 5207-1594
Swish 123 156 17 03
Märk inbetalningen med
»Fonden« och ditt namn.

Eventuellt överskott vid lotterier, försäljning av kaffe vid klubbens träffar etc går till fonden.

Du som uppfödare eller avelshundsägare kan också bidra genom att skänka en summa per valp. Eller skänk en slant till minne av avliden hundkamrat.

UPPFÖDARE SOM BJUDER SINA VALPKÖPARE PÅ ETT ÅRS MEDLEMSSKAP I SLS

KENNEL:

Dream Hippo - Carina Jansson

Meddela vart Dina valpar hamnar på www.lundehund.se

Använd blanketten *Reg valpköpare* som du hittar under *Uppfödarfiken*

NYA MEDLEMMAR

som hälsas hjärtligt välkomna till SLS

Mats och Mette Trondman, Diö

Ann-Mari Tönnsen, Ekshärad

Kerstin Lindgren, Ronneby

Anne Magnusson, Kristinehamn

Helena Lindqvist, Tullinge

Birgitta Persson, Motala

Fredrik Lingkrans, Växjö

Ylva Nordström, Umeå

Att förlora en hund - och finna en annan

10 mars 2020: Sextio nya fall och sammanlagt 207 personer i Stockholm rapporterades smittade med coronavirus. Hälso- och sjukvården i Stockholm anser att det finns en risk för att spridningen kan bli bred och drabba många personer. Italien har satts i karantän, fotbolls- och handbollsmatcher spelades utan publik och SJ fick ny vd.

Text och foto: Barbro Röken

I vår familj var det en vanlig tisdag. Vår familj bestod av matte och husse, pensionärer mer eller mindre, Flisa, tax, 8 år, samt Mazurka, 5 år, norsk lundehund, vår andra.

Tisdagar under hösten, vintern och våren är vanligtvis fyllda av sysselsättning för de tvåbenta och lite tråkigare för de fyrbenta. Matte går på kurs på förmiddagen, äter snabblunch med husse, som sedan skyndar till sin veterinärpraktik. Matte hastar iväg för att skjutsa barnbarnen till eftermiddagsaktiviteter på Kulturskolan i grannstaden och sedan en stunds samvaro innan förälder kommer hem.

Denna 10 mars, var husse upptagen även på förmiddagen och matte rastade snabbt hundarna vid lunchtid och försvann till sitt. Hundarna återgick till sitt mediterande och sovande.

FLISA GNÄLLER

Jag, matte, återvände vid halvsjutiden till överlyckliga vovvar. Rastade dem och fixade deras kvällsmat. I vanlig ordning tömde Mazurka sin matskål på nolltid och ställde sig sedan som en vakande hök över Flisa, som är lite skeptiskt lagd och äter långsamt och ofta lämnar några smulor åt en glupsk lundehund. Därför stod jag, som vanligt, bredvid för att övervaka att taxen fick sin ranson.

Telefonen ringde och jag gick upp till övervåningen. Hörde efter någon halvtimme Flisa gnälla lite så jag muttrade att husse inte kommer än på länge. En liten stund senare tyckte jag att hon betedde sig konstigt där hon stod ovanför trappan utan att gå ner. Så jag reste mig, kunde konstatera att Mazurka inte befann sig på övervåningen och gick ned för trappan.

SISTA GÅNGEN

Mazurka stod under köksbordet, darrade och såg olycklig ut. Då visste jag inte att det var sista gången jag såg henne i ögonen. Jag trodde att hon hade hört en smäll, lyfte bort henne från bordet och talade om för henne att hon var fänig. Ställde henne på hallmattan

och hon föll ihop. Sedan började kramperna. Ganska snart insåg jag att hon var medvetslös. Sittande bredvid henne på golvet försökte jag lugna henne utan framgång. Eftersom hon snabbt blev överhettad och hässjade våldsamt plockade jag fram en handduk, blötte den i kallt vatten och lindade in henne i den för att försöka svalka henne, hon sparkade oavbrutet. Vi behövde hjälp och jag ringde till husse, som var på sin klinik. Djurägarren till en av klinikens patienter hämtade mig och min krampande hund till kliniken, där hon drogades med så mycket lugnande preparat som vi vågade ge henne och gavs vätska och syrgas.

Kroppstemperaturen steg till över 43 grader och vi insåg att vi behövde bättre resurser än vi hade på vår lilla klinik för att kunna söva henne på bättre sätt och kanske kunna stoppa kramperna.

DJUPT MEDVETSLÖS

Det hade blivit kväll och närmaste jouröppna djursjukhus fanns i Stockholm, 16 mil bort. Mazurka var då djupt medvetslös så redan när vår resa började stod det ganska klart att hon kanske inte skulle kunna räddas, men vi åkte i alla fall. Efter en dryg halvtimme orkade hon inte mer.

I bilen satt två förtvivlade och chockade hundägare. Vår fantastiska, roliga, självständiga och tillgivna Mazurka försvann för oss. Hemresan med den stilla kroppen var fruktansvärd.

De följande dagarna var förvirrade. Taxen, som hade lämnats ensam hemma och sett Mazurka försvinna med mig men inte komma tillbaka, letade och väntade, det var hjärtskärande att se. Det gick bara några dagar innan vi insåg att vår lilla familj utan lundehund var en sargad familj. Sökandet efter en valp började, men de valpar som hade fötts i Sverige under hösten och vintern var redan placerade hos nya ägare.

INTE HELT VÄLBETÄNK

Cecilia Obitz, (tack snälla Cecilia), tipsade om en kull på väg i Kristiansand i Norge och med lite tur och hjälp från en god vän bosatt just där så fick jag köpa lilla nyfödda Langenesjenta's Flo Piadatter. Ett inte helt välbetänt beslut av två sjuttiplusare mitt i isolering och reseförbud kanske, men något annat alternativ fanns inte. Och »lillhusse« med familj lovade finnas tills hands i framtiden.

Åtta veckors väntan började. Sömnlösa timmar under nätterna var jag övertygad om att det inte skulle gå att få hem valpen. Naturligtvis inte, Norge var ju igenkorkat. Försökte vädja mig till att få lov att resa genom Norge och tillbaka under en dag utan att träffa någon utom Gerd Langenes, vi var redan isolerade hemma, fick ett artigt nej. Våra vänner i Kristiansand skulle åka till Oslo för att träffa barnbarn när reseförbudet hade hävts i Norge och lovade skjutsa Flo till gränsen i Örje. Våra fantastiska vänner kontaktade Tolletaten (norska tullen) men hamnade hos själva myndigheten som bara kunde föreslå att man väntade tills besöksförbudet var hävt.

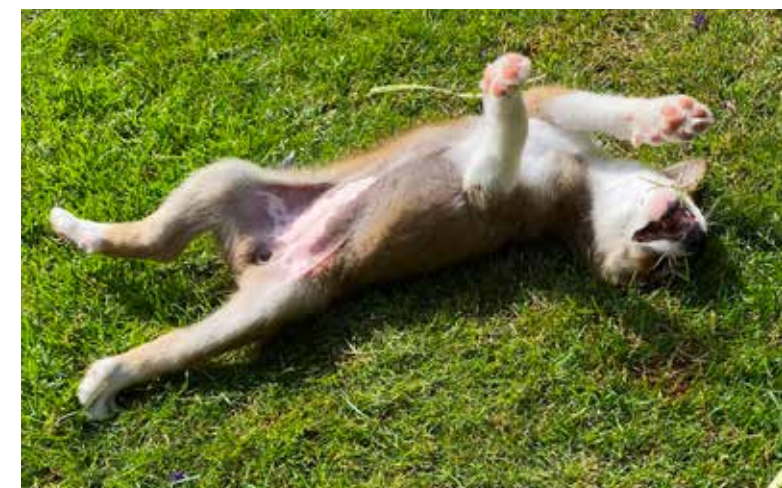
Med Flisa fanns tryggheten. Sover gott varje natt

Direkt från norsk isolering till svenska skogen. Vad är det här för ställe?

Tre månader, ny gräsmatta, nya blad att tugga på ... och härlig att rulla på!

Så kom berättelser om att hundar fått passera gränsen på egen tass - men en åtta veckors valp? Att man bara fick åka två timmar genom Sverige tänkte vi höga-aktningsfullt strunta i, för oss skulle resan ta ungefär fem timmar. Sedan släpptes även den tidsgränsen.

DEN STORA DAGEN

Efter några kvalfulla dagar hittade jag ett journummer till norska gränspolisens i Örje, tog mod till mig och ringde en kväll och frågade en vänlig politi om de kunde peka ut själva gränslinjen för utbyte av liten hund. »O ja då, det går fint! Dere må bare kjøre på rött så viser vi till en parkering där dere kan mötes.« Så enkelt var det!

På den stora dagen kom vi från varsitt håll till gränspolisens (på rött!), och hänvisades vänligt till en stor parkering bakom huset där vi äntligen kunde ta emot lilla Flo, skriva på köpehandlingen och byta några ord med våra vänner, på avstånd förstås. Inga problem alls med överlämnandet alltså. Resan från Kristiansand hade gått fint och resan hem gick lugnt med ett par raster. Hemma väntade Flisa som blev lite generad när en valp gjorde entré, men efter en vecka hade de funnit sina roller.

Flo är numera svensk kennelklubsmedborgare, en trygg och livlig valp som sover gott om natten nära Flisa och håller oss sysselsatta sådär som alla valpar gör. Familjen är komplett igen!

FOTNOT: Mazurka obducerades noga på SVA och inga sjukdomsförändringar hittades utom de skador som kramper och hög kroppstemperatur hade orsakat. Inget bifynd av IL heller. Diagnosen blev idiopatisk epilepsi, vilket betyder att ingen orsak hittades. Såvitt jag har kunnat få veta är det inte något som brukar förekomma på Norska lundehundar.

Bäst i rasen på SLS utställning i Munkfors 2017, det var för andra gången. Mazurka var inte bara vår älskade kamrat, hon var vacker också.

TRULS – vår coronahund

Att få hem en valp från utlandet brukar vanligtvis inte vara något problem. För vår del blev det tvärstopp på grund av Corona-pandemin.

Text: Olle Mårtensson. Foto: Jessica de Jong

Först över mållinjen!

Det hela började sent hösten 2019. Efter tips från Maria Karlsson (Flokeheims kennel) blev vi kontaktade av Jessica de Jong i Holland, som har kenneln Vorkosmia. Hennes tik Moonheim Kalles Hazel skulle löpa kring nyåret. Allt stämde med avelskoefficienten med vår Älvisheims Ramn Livesson.

Vi firade nyår med Jessica och hennes föräldrar på vår gård i Gottåsa. Det blev en trevlig nyårsafton på landet med mat omväxlande med parningar mellan Hazel och Ramn. De fick till det fint med ett par rejäla hängningar. Jessica med föräldrar och hund åkte hem och efter ett antal förväntansfulla veckor kom äntligen beskedet vi väntat på. »Hazel« var dräktig. Ultraljudet visade troligen 4 valpar. Vi hade redan på nyåret kommit överens om att om det blev en hane i kullen så skulle vi få köpa den och använda i fortsatt avel.

Den 25 februari i år kom valparna till världen. Det blev tre tikar och en hane. Vi skulle få vänta 15 veckor på att få hem honom. En hel evighet tyckte vi! Jessica gav honom stamtavlenamnet »Wavey Davey´s on Fire of Vorkosmia«. Vi bestämde oss för att kalla honom Truls som tilltalsnamn.

Vi trodde att tidsplanen var helt klar för att åka ner till Holland och hämta honom, men ack vad vi bedrog oss. Då kom Coronan som ett osynligt spöke och satte käppar i hjulet.

Vi levde i hopp och förtvivlan. Det kom hela ti-

den bakslag och oklara besked om hur gränserna var stängda eller öppna med olika förbehåll. I början av juni hade vi visst hopp om att få passera genom Danmark, men när vi kontaktade den danska gränspolisens spolierades alla våra förhoppningar.

Susanne började då, efter tips, leta på nätet efter någon hundförmedlare. Den 23 juni fick hon kontakt med Nele på ett företag som heter Personal Pet Cargo. Hon hade en tur till Sverige runt 2-3 juli. Vi fick besked första juli att de skulle komma till Malmö natten mellan den 2-3 juli. Preliminärt besked var kl. 00.15 tredje juli på en parkering nära brofästet. Det var en trevlig tjej från Estland som körde. Hon hade startat resan i Italien för att sedan hämta och leverera hundar via Frankrike, England, Holland och slutligen Sverige via Tyskland och Danmark. Vi satt och väntade på henne i vår husbil och helt plötsligt när klockan var kvart i tolv på natten den 2 juli kom hon inkörandes på parkeringen.

Vi var tre familjer från Sverige som fick sina valpar på detta sätt. Vi fick höra att vår Truls hade hållit konsert ända från Holland tills han kom till Malmö. Han ville inte sitta i sin bur! Det hade annars gått väldigt bra.

Vi rekommenderar varmt detta företag och de var väldigt seriösa och noga med att alla nödvändiga papper var i ordning så att det inte skulle bli några komplikationer vid gränsövergångarna.

I trygga händer.

Nu blev Truls sex månader den 25 augusti och han växer och utvecklas fint. Han går dagligen med våra övriga två lundisar och en schäfer och på veckorna med ytterligare två labradorer. Alla är hanar och det fungerar jättebra!

Truls är livligt valpig. Han bet sönder Susannes laddkabel till mobilen efter en halvtimme i husbilen på väg hem. Han ville inte vara i buren då heller. Inte läge för konsert mitt i natten. Fick sitta i mitt knä och stundvis

ligga på golvet och det var då han passade på att tugga sönder kabeln (kostnad 39 kronor). Efter det har han faktiskt inte tagit sönder någonting.

Truls syskon hamnade i Holland (2 tikar) och hans syster Rosie kom till Frankrike på samma sätt som vår Truls kom till Sverige.

Slutet gott – allting gott!

Premiärdopp!

Haltar din hund?

Hundens ålder har stor betydelse för vilken typ av hälta som uppkommer. Vissa sjukdomar och tillstånd ses bara hos unga hundar och andra tillstånd är vanligare hos äldre djur.

Av veterinär Ylva Trygger, Canis Academy. Foto: Inez Eklund

Rasen har stor betydelse för vilka hältor som dyker upp. Stora, tunga hundar har andra problem än mindre, lättare hundar. Kön spelar också roll, vissa sjukdomar drabbar hanhundar oftare än tikar, vid vissa andra sjukdomar är det tvärtom.

Veterinären försöker först se vilket ben hunden avlastar. Frambenshälta är ofta lättare att se än bakbenshälta. Vid frambenshälta trampar hunden ner med framkroppen på det friska benet och huvudet lyfts när hunden sätter ner det sjuka benet. Hunden lyfter huvudet för att lägga så liten tyngd som möjligt på det ben som gör ont. Vid bakbenshälta trampar hunden ner mer på det friska benet och bäckenet kommer att vara i det översta läget när det sjuka benet berör marken.

BAKBENSHÄLTA

En bakbenshälta påverkar hundens framben och framkropp. En hälta på till exempel högerbakben kan likna och ofta misstas för en hälta på vänster framben. Hunden kommer vid trav att belasta vänster bakben och höger framben mest. Om hunden är halt på två eller flera ben blir det extra komplicerat. Det kan till exempel vara svårt att se en lindrig hälta på höger framben om hunden samtidigt har en kraftig hälta på vänster framben. Vid undersökningen konstaterar veterinären om hunden ömmer vid palpation eller provokation, om en konturstörning (som till exempel en svullnad) kan upptäckas och om lederna har normal stabilitet vid böjning i olika riktningar.

Benen undersöks systematiskt och man börjar oftast med tassen. Trampdynorna och huden mellan tårna undersöks. Benen i tån palperas och därefter palperas ledens ben ett efter ett. Ledernas rörlighet provas och eventuella svullnader eller uppdrivningar konstateras. Därefter undersöks led efter led, skelettben efter skelettben och muskulatur och senor palperas. Muskulaturen i ett ben eller en led som inte används minskar snabbt i omfång. Det kan ge besked om hur länge hältan varat och varifrån den utgår. Anamnes och undersökning av det ben som hunden haltar på kan vara tillräckligt för att en diagnos ska kunna ställas.

I andra fall måste en mer ingående hältutredning göras; en noggrann allmänundersökning, blodprover, röntgen, neurologisk undersökning och andra undersökningar eller provtagningar. En hältutredning kan vara både besvärlig och kostsam.

BENFRAKTUR

Den vanligaste orsaken till en hälta är att hunden har ont i ett av sina ben och smärtan förvärras när benet används. Hunden försöker avlasta benet och det ger upphov till en hälta. Smärtan kan orsakas av allt från benfraktur, kronisk ledinflammation till ett sår på tassen. Hälta kan även uppkomma om benet inte kan röras på ett normalt sätt. Det kan till exempel ses vid en nervskada. Nervskadan gör inte ont, men den gör att muskulaturen inte kan styra skelettbenen.

Andra orsaker till hälta är när benen inte har normalform, till exempel på grund av tillväxtrubbningar eller om knäskålen hoppat ur led. Hälta på grund av ledinflammation kan bero på infektion i leden. Flera olika bakterier kan vara involverade. Oftast är det stafylokokker eller streptokokker, men flera andra bakterier kan orsaka infektionen. Mykoplasmer, svampar och coccidier kan också orsaka artrit. Om flera leder blir infekterade finns bakterierna i blodet och kan komma från en infektionshärd i kroppen.

Överbelastning av en led kan orsaka en övergående hälta. Det är oftast de strukturer som omger leden (det vill säga ledband, ledkapsel och senfästen) som ömmer. En överbelastning beror på hur och vad leden klarar av. Det betyder att en äldre led som har utvecklat en lindrig artros lättare överbelastas än en frisk led hos en yngre hund.

BORRELIOS

Om hunden är öm i flera leder och har drabbas av en inflammation kallas tillståndet polyartrit. Det förekommer vid till exempel Borrelios som är en fästingburen sjukdom. Polyartrit kan även uppkomma vid immunologiska problem, det vill säga vid autoimmuna sjukdomar. Vid hälta använder man uttrycken vrickning, stukning, subluxation, luxation och distorsion. Vrickning innebär att ledytornas läge är rubbade i förhållande till varandra. Vrickning har med ordet vrida att göra. I lindrigare fall kallas vrickningen fördistorsion, stukning eller subluxation och då återgår ledytornas läge snabbt till det normala. Vid kraftigare vrickning kvarstår det felaktiga läget och det kallas luxation eller urledvrickning.

En av de vanligaste orsakerna till hälta hos den medelålders eller äldre hunden är artros som utvecklats i en led. Ledförslitningen kan ha sitt ursprung långt tillbaka i tiden eller ha utvecklats på grund av en skada senare under livet.

Allt för få hundägare borstar sina hundars tänder

Forskningsnyhet från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Tandlossning (parodontit) är den vanligaste sjukdomen hos hund.

Mer än 80 procent av hundar över 3 år anses vara drabbade.

Sjukdomen går dock oftast att förebygga genom daglig tandborstning.

I en studie som utförts vid Sveriges lantbruksuniversitet svarade 6 av 10 hundägare att det är viktigt att borsta hundens tänder, men knappt 4 procent av svenska hundägare borstar sin hunds tänder dagligen.

I denna landsomfattande enkätstudie, finansierad av Stiftelsen Djursjukhus i Stor-Stockholm och Svenska Djurskyddsföreningen, undersöktes svenska hundägarer, veterinärers och djursjukskötares attityder, åsikter och rutiner kring hemtandvård på hund. Enkäter skickades ut till fler än 200 000 hundägare och 5 000 veterinärer och djursjukskötare.

Studien visade att rekommendation om tandborstning oftast ges när hunden kommer in för tandstagnation eller andra problem från munnen, då det är

för sent att förebygga problem. Ägare till små hundar blir oftare rekommenderade att borsta hundens tänder. Detta överensstämmer med att tandproblem är vanliga hos mindre hundar, även om alla raser och storlekar av hund kan drabbas. Tandproblem ökar också med stigande ålder.

Ett av studiens viktigaste fynd var att de flesta hundägare tycker att deras hund har god tandhälsa. Då tandproblem är mycket vanligt betyder detta att många inte känner till att deras hund har tandbesvär. Sammantaget utgör denna unika kartläggning en viktig grund för att kunna förbättra tandhälsan, och därmed öka välfärden hos våra hundar.

Lava, snart 10 år, men ännu inga problem med hälta (ta-i-trä) eller att hoppa upp och balansera på »godis-stenar«

Domarmöte i Glanshammar

I våras blev jag uppringd av utställningsdomare Johnny Andersson som skulle prata och presentera lundehund och shiba på Västmanland-Närkes domarförenings sommarträff.

Johnny undrade om jag kunde ordna tre tikar och lika många hanhundar av vår ras att visa fram på träffen som skulle hållas 11 juni hemma hos domare Annica Ullveite-Moes gård i Glanshammar.

Text: Cecilia Obitz Foto: Cecilia Obitz och Carina Jansson

INTRESSERADE DOMARE FICK VETA ALLT OM NORSKA LUNDEHUNDAR

Efter viss övertalning och med lite tvekan inför det långa avståndet Vaxholm-Glanshammar tur och retur så svarade jag ja. Nu gällde det att hitta några lundehundar som var bra representanter för rasen och i utställningsform och som dessutom inte bodde alltför långt från platsen där vi skulle ses.

I Karlstad bor Carina Jansson, Dream Hippos kennel, som har tre tikar och Ingbritt och Åke Viklund som har två fina hanar, jag frågade om de var intresserade att vara med och de tackade ja. Så hade vi fått ihop tre tikar och tre hanar tillsammans med min egen hane samt projekthunden Flickra.

Vi träffades vid 18-tiden i den ljumma försommarkvällen och rastade hundarna vid gården, presentationen av hundarna började halv sju. Ett femtontal utställningsdomare hade mött upp och alla lyssnade intresserat när Johnny Andersson berättade om den lilla urhunden från Lofoten och hur man räddat rasen. Johnny, som själv haft lundehund och fött upp ett par

valpkullar i början av -90-talet, beskrev alla lundehundens särdrag och visade bland annat hur de kan stänga sina öron. Sedan fick vi alla visa hundarna i rörelse och på bord så att domarna kunde klämma och känna och titta på de unika hundtassarna samt njuta av lundehundens paddlande frambens- och något trånga bakbensrörelser. Lundehunden ska ju röra sig så som hundar av annan ras inte ska röra sig!

Alla domare fick vårt domarkompendium och några nummer av vår fina tidning Lundehunden. Informationsfoldern delades också ut liksom en beskrivning från Norsk Lundehundklubb om korsningsprojektet som bedrivs i Norge. Jag berättade om projektet och visade Flickra som är tredje generationen projekthund med buhund.

Ett vant öga för lundehund kan se att det finns något annat än lundehund i henne, men ett ovanligt öga har svårt att urskilja de små detaljerna av buhunden som finns där. Alla domare var mycket intresserade av projektet, liknande problematik med små avelsbaser finns ju i många andra raser.

Tyvärr blev det ingen visning av shiba då inga hundar dök upp. När vi var färdiga och alla domare hade getts möjlighet att studera våra hundar ingående bjöds det på grillbuffé med gott att dricka till, efterrätt och kaffe därtill liksom mycket hundprat och erfarenhetsutbyte.

När kvällen började gå mot natt var det dags att säga tack och hej och styra kosan hem i den ljusa försommarnatten.

Tack Johnny för att du presenterade lundehund för dina domarkollegor, jag hoppas att det inspirerade några av dem att utöka sitt rasregister med att utbilda sig på lundehund. Och ett stort tack till Carina Jansson, Ingbritt och Åke Viklund och Malin Sjöström som visade fram hundarna tillsammans mig.

Cecilia Obitz, Ingbritt Viklund och Åke Viklund är redo att visa upp sina hundar.

Ovan tv. Fr v Carina Jansson, Malin Sjöström och Ingbritt Viklund visar lundehundar för domarna.

Ovan th. Intresserade domare lyssnar och tittar när Johnny Andersson berättar om alla särdrag som utmärker en lundehund (matte Ingbritt Viklund håller i kopplet).

Vad har fångat domarnas uppmärksamhet? Jo, lundehundens säregna gångart!

Cecilia Obitz med projekthunden Flickra berättar om det norska korsningsprojektet för domarna.

Liten lundeträff vid Atlantkusten

Här kommer en hälsning från en liten, efterlängad och mycket uppskattad lundehundsträff i nordvästra Frankrike, i regionen Pays de la Loire, Pornic där Anne-Laure Ardeois bor med ett gäng hundar, varav två lundetikar.

SÅ HÄR BERÄTTAR ANNE-LAURE:

»Att vara lundehundsägare i Frankrike är inte lätt. Eftersom vi är så få är det nästan omöjligt att få till träffar och prata hund, men med hjälp av sociala medier kan man ju få till fina möten ändå.

Det är fem år sen jag började prata med en lundehundsägare, Mary Tomczak. Hon bor i Paris och jag i nordvästra Frankrike så det är lite komplicerat att ses, men inte omöjligt.

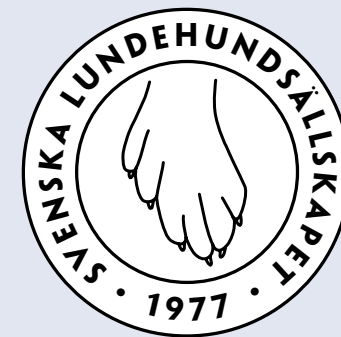
I början av juli den här sommaren kom Mary hem till mig med sin lundehund Leka. Vilken lycka att få prata lundehund och utbyta erfarenheter om rasen som vi älskar så. Våra tikar kom genast överens och vi gick en promenad och hade härliga stunder tillsammans.»

Mary tillägger att »det var häftigt att se hur hennes Leka, som inte träffat en lundehund på fyra år, betedde sig helt annorlunda mot vad hon brukar med andra hundar. Det var tydligt att hon var mer bekväm med 'de sina'. Hon var dessutom ganska snäll mot lilla Rosie, vilket hon inte brukar vara mot valpar.«

»Det här kommer vi absolut göra om!« avslutar Anne-Laure

Frontpage Bonnie, Olga, född i Sverige -18, Bullet full of love of Vorkosmia, Rosie, född i Nederländerna -20 och Inouk Lundyland, Leka (Pitou på Insta), född i Schweiz -15

VÄLKOMNA TILL LUNDEHUNDDAGARNA I GOTTÅSA, SMÅLAND 21-23 MAJ 2021

LUNDEHUNSDAGARNA 2021 I GOTTÅSA I SKÖNA SMÅLAND, 3 MIL SÖDER OM VÄXJÖ.

Vi hoppas att du planerar in denna helg nästa år. Styrelsens arbetsgrupp är redan i arbete!

På **FREDAG KVÄLL** 21 maj håller vi **TVÅ ÅRSMÖTEN**. Ett för verksamhetsåret 2019 och ett för 2020 med bland annat val av ny ordförande.

På **LÖRDAG FÖRMIDDAG** 22 maj är det **RASSPECIAL** med domare Karin Östlund Sjöholm och på eftermiddagen hålls det traditionella **LUNDEHUNDSRACET**. På kvällen blir det middag med **PRISUTDELNING** på Grimslövs värdshus, tre km från Gottåsa.

SÖNDAG 23 maj blir det också **AKTIVITETER**, åtminstone på förmiddagen, arbetsgruppen funderar för fullt.

På Gottåsa finns det plats för såväl husvagnar som husbilar, vill du tälta går det också bra. Annars kan man boka rum på värdshuset i Grimslöv eller boka stuga på till exempel Torne camping, ca en mil från Gottåsa

Under **LUNDEHUNSDAGARNA** är det öppet på »Café Mangelboden«. **ALLA IN-TÄKTER GÅR TILL KLUBBEN**. Du som vill bidra till café-utbudet får **GÄRNA BAKA EN KAKA** och ta med!

VILL DU LÄSA MER om gården Gottåsa rekommenderar vi artikeln på sidan 5 i förra av Lundehunden 2-2020.

MER INFO KOMMER PÅ HEMSIDAN OCH I LUNDEHUNDEN 1-2021

Varmt välkomna!

Så gick det till när Unne fick IL

Det är februari 2017. Sedan en vecka tillbaka bor vi i gästrummet i gårdshuset – vi har rivit ut den gamla köksinredningen i stora huset och inget är sig likt i vardagen. På kvällen vill Unne inte äta, vilket är mycket ovanligt. Jag prövar med alla möjliga godsaker, men han kräks genast upp det han får i sej och vankar oroligt fram och tillbaka mellan kräkningarna, som nu mest består av vitt skum.

Text och foto: Karin Ekling

Fram på morgonen när jag vaknar ser jag en stor pöl med blodigt innehåll. Till en början är han mycket törstig, men blir mer och mer medtagen och vill sedan varken äta eller dricka. Vi kör honom till veterinärstationen där han blir inlagd för blodprov, dropp och antibiotikabehandling, han är mycket uttorkad och trött.

Efter ett dygn får vi hem honom och jag bjuder på kokt ris och torsk och i mina anteckningar noterar jag nöjd »sprutbajs utan blod«. Efter tre dygn är han som vanligt, pigg och glad och hungrig och gör fina korvar. Efter att ha gett honom kokt ris och torsk någon vecka börjar jag ge honom, förutom det vanliga torrfodret, både sardin, torkad fisk och räkost.

Så såg det ut när Unne hade sitt första utbrott av IL, men det förstod vi inte då. Visst hade jag hört att det fanns något som hette IL som en del lundehundar kan drabbas av, men det kunde ju inte gälla vår otroligt pigga och vänliga Unne, tre år gammal.

BARA LITE STRESS?

Jag började läsa på lite grann, men det lät så krångligt med all hemkokt mat och alla mediciner och mineraler som man måste hålla på med – och han är ju så pigg? Men vänta nu, hade han inte varit lite nedstämd ett tag, och visst gnällde han till när vi lyfte in honom i bilen som om han hade ont i magen? Det var nog bara lite stress – vi hade lämnat bort honom över jul, och sedan hade två tikar i vårt umgänge löpt efter varandra, och nu var ju ingenting sej likt därhemma eftersom vi skulle bygga om i köket under några veckor. Att albuminvärdet i blodprovet låg katastrofalt lågt reagerade jag inte på, och veterinärerna konstaterade bara att han var väldigt pigg igen.

Efter bra precis ett år kom nästa utbrott med mer utdraget förlopp. Han börjar kräkas, alltmer rosafärgat, svart blöt diarré på morgonen, men det lugnar sej så snart jag ger honom kokt ris och torsk blandat med burkmat från veterinärbutik, och snart är han sej lik och jag antecknar »fina korvar«. Men ändå är han inte helt som vanligt, och efter några månader, när vi fått kontakt med en annan veterinär, får vi ett klart och tydligt besked att det är IL som han har.

KUNNIG VETERINÄR

Vilken tur att vi träffade en veterinär som var intresserad och kände till denna sjukdom! IL förekommer både hos människor, nötkreatur och hundar, och tyvärr särskilt hos lundehundar, men eftersom lundehunden är en väldigt liten ras är det inte ovanligt att veterinärer inte känner till så mycket om sjukdomen och hur just lundehundar ska behandlas.

Jag var ute efter en enhetlig beskrivning av sjukdomen IL, men eftersom samma hund kan få olika symptom vid olika utbrott och i olika grad var det inte helt enkelt. För Unnes del var det matvägran, uppkastningar och vätska i buken som var de tydligaste symptomen när det var riktigt illa. Men han piggnade alltid på sej igen efter de olika behandlingarna som vi gav honom.

Unne i gräset

SLUT MED RÄKOSTEN

En del lundehundar är mycket känsliga för stress och fett i maten. Jag började läsa de mycket finstilta innehållsförteckningarna på alla torrfoder jag låtit Unne pröva, och insåg att de allra flesta hade en alldeles för hög halt av fett för att passa honom. Ännu värre var det

Unne (andra fr v) omgiven av kompisarna Dexter, Eira och Ceasar.

med alla olika sorters hundgodis, som jag uppmunt-
rat honom med för att variera kosten. Nu var det slut med räkosten vid klockklippningen, korvsnuttarna vid agilityn, att slicka ur leverpastejsförpackningen, lite ost då och då, pröva på-påsarna hos veterinären. Men eftersom han alltid svarade så bra på behandlingarna hos veterinären var jag snart tillbaka till vanligt torrfoder och diverse mer eller mindre lämpligt godis av olika slag.

Efter drygt två år av perioder där han verkat må bra, blandat med återkommande mindre utbrott, märkte vi att han blivit allt tröttare och mindre lekfull, trots att jag provat att stoppa i honom allt möjligt. Han gick ner i vikt, och blodproven hos veterinären visade några riktigt dåliga värden.

När jag satte mej och läste igenom alla mina anteckningar såg jag ju att utbrotten kommit med allt tätare mellanrum och att han egentligen inte varit riktigt frisk under hela hösten. På nyårsafton 2019 pratade vi på allvar om att vi kanske måste ta bort honom, men efter några telefonsamtal och mejl från kunniga vänner som samstämmigt säger att det inte är dags, sansade vi oss och började behandla hans IL på ett annat och mer långsiktigt sätt.

BARA HEMKOKT

Från och med nyårsdagen slutade vi helt att ge honom torrfoder, det var enbart hemkokt mat som gällde. Och detta i pyttesmå portioner fem, sex gånger om dagen! Återigen fick jag praktiska råd av goda lundehundsvänner: koka stor sats och frys in i små portioner. Lite uppmuntran i form av Low fat-produkter på burk från veterinärbutik. Absolut inte några nyheter i kosten, alltså tvärt emot hur jag gjort tidigare.

Istället för att hela tiden pröva olika koncept vad gällde hans mat fortsatte jag istället att ge honom mycket lättsmält mat i flera små portioner så att tar-
men långsamt kunde läka och så småningom absorbera allt mer näring. Han gick inte upp i vikt särskilt mycket eftersom jag gav honom mat i underkant av vad han, om han varit helt frisk, hade behövt, men som min man brukade påpeka – det går inte att bli tjock på kokt ris och kokt torsk eller laktosfri yoghurt med 0,4 % fetthalt.

Under hela våren hade vi en otroligt glad, pigg och uthållig Unne som visade att han gärna ville hänga med på långpromenader och leka med sin syster och alla sina bollar, och vi hade gott hopp om att få behålla honom. Från att ha varit näst intill dödsdömd på ny-
årsafton fick vi ett halvår till, men på bara några veckor i maj tog IL över och vi fick ge upp denna underbara hund.

NÅGRA SAKER HAR JAG LÄRT MEJ

Även om det är tråkigt att behöva ta till sej är det viktigt att inse att IL inte går över utan är ett livslångt tillstånd, även om lundehundar kan visa sej väldigt pigga och uthålliga trots dåliga blodvärden.

Något annat jag tycker är viktigt att påminna om är att en del lundehundar inte tål fet mat, mer än 5 % kan vara för mycket! De flesta hundfoder innehåller alldeles för mycket fett, varför jag önskar att alla lundehundsägare ska känna till hur viktigt det är att noga läsa på innehållsförteckningen och tänka sej för också när det gäller de där extra godsakerna som man så gärna vill ge sin kamrat.

Karin Ekling, matte till Unne (Koviks Busige Boo)

Lös i magen? Blek om nosen?

Funderar du på om din lundehund kanske inte riktigt mår så bra?

Här får du en liten hjälprea för vad du kan göra.

Av Karin Ekling och Cecilia Obitz

Enligt Lundehundsboka ska lundehundens avföring vara fast, mörk, cigarrformad och lätt att plocka upp. Alla hundar kan få diarré eller kräkas ibland, men om det upprepar sig flera gånger under dygnet är det bra att låta hunden fasta med bara tillgång till vatten eller näringslösning i ett dygn. Börja sedan att ge små portioner av hemkok, se recept nedan.

Om hunden inte vill äta eller dricka kan du få den intresserad genom att ge den mat eller vätskeersättning med sked och mata den. Det viktigaste är att få i den vätska. Du kan göra egen näringslösning av 1 liter ljummet vatten, 1 tsk salt och 1 tsk honung, rör tills det har lösts upp. Din hund kan vara tveksam först, eftersom det luktar annorlunda, men ge inte upp.

Det är också bra att väga hunden för att ha något att utgå från. Upp- eller nedgång av vikten kan vara indikationer på att hundens hälsa förändrats. Gör anteckningar.

Du kan även ge probiotika som pasta t ex Pro-Colin+, Zoolac eller Canicur. Men var observant så att pastan inte innehåller olja! Komplettera med laktosfri 0,4 % yoghurt. Det finns också probiotika i pulverform som t.ex FortiFlora, Svenska Djurapotekets Probiotika, ProSolube från Protexin eller OnlyGoodDog blandad i maten eller i laktosfri fettfattig yoghurt. Om besvären inte går över på ett par dagar är det dags att kontakta veterinär för fortsatta diskussioner och åtgärder.

Det kan vara en giardiainfektion. Giardia är en encellig parasit som finns i vatten och fuktiga omgivningar i naturen. Symptomen kan vara diarré med en ljus, illaluktande och lite kletig konsistens. För att få reda på om din hund har en giardiainfektion måste hunden lämna avföringsprov.

Samla in avföring vid tre tillfällen, helst på morgonen, märk påsarna med datum. Förvara kallt, gärna i dubbla påsar. På SVA:s hemsida, Statens veterinärmedicinska anstalt, kan du fylla i och skriva ut en egenremiss som skickas in tillsammans med avföringsproven.

Gå in på sva.se, gå vidare till Vi erbjuder och välj Analyser, skriv giardia i sökrutan och att det gäller prov från hund. Du kan välja mellan flera olika typer av analyser av giardia-förekomst, eventuellt med tillägg av andra mag/tarmparasiter. Du får ett sms när provet kommit fram till SVA, och svar på analysen efter 1-2 dagar. Giardia behandlas oftast med Flagyl, som är receptbelagt.

Om hunden står och sträcker och tänjer på kroppen kan det vara ett tecken på smärta från magen. Kanske vill den dricka vatten precis efter att den ätit, och oftare än vanligt, och lägger sig helst med sidan ner på ett kallt ställe. Då kan det vara tecken på gastrit-magkatarr som behandlas i samråd med veterinär. Inledningsvis kan en halv tablett Pepcid (receptfritt) hjälpa.

Det kan också vara början på IL (intestinal lymfangiectasi), en sjukdom som kan utvecklas långsamt eller uppträda plötsligt. Den innebär att tarmslemhinnorna skadas och tarmen har svårt att ta upp näring och bryta ner fett. Lymfa läcker ut från tarmen och hunden går miste om proteiner och andra näringsämnen. De vanligaste symptomen på IL är nedstämdhet, mindre leklust, upprepade diarréer eller kräkningar, vätskeanhopning i buken, minskad vikt, blekt torrt tandkött, torr och matt päls. En hund med IL behöver inte ha alla dessa olika symptom samtidigt, men ju duktigare man blir på att se tecknen och ju tidigare man sätter igång behandlingen, desto större chans till att hunden blir bra.

Ett blodprov kan visa om hunden har IL. Värdena på blodprov visar om hunden har IL. Hunden har då låga värden på albumin och totalprotein, kalcium, kolesterol och, som oftast, B12- vitamin. Även levervärdet kan vara påverkat. Nu finns det mycket du kan göra, men du behöver också hjälp av en intresserad och kunnig veterinär!

Om veterinären föreslår en biopsi (man tar en liten bit av tarmslemhinnan för närmare undersökning) eller en gastroskopi är det inte en god idé. Undersökningen är väldigt stressande för hunden, och biopsin kanske tas från den del av tarmen som är frisk.

En hund som insjuknat i IL ska ha en helt fettfri diet, även 1-2 procent fett är för mycket. Eftersom torrfooder och hundgodis innehåller fett i olika former är det nu hemkockt som gäller. Efter några månader med sträng diet (minst 6-8 veckor) kan man sakta börja blanda in några kulor low fat torrfooder, helst då uppblöta.

Recept på hemkockt hundmat, koka 400 gram fryst torsk (inte sej) eller kycklingfilé, 1 påse boil in bag jasminris eller 1 dryg dl ris, ca 400 gram potatis (ca 5 medelstora potatisar) i skivor och 2 skivade morötter, butternut pumpa eller sötpotatis.

Rensa pumpan från frön och skal, skär den i centimeterstora bitar. Baka den i ugn cirka 20 minuter tills

Potatis, ris och kyckling som får koka länge, är skonmat för IL-magar.

Pumpa ska också finnas med i skonmaten.

När maten kokat ett par timmar ska allt mosas ordentligt

Olika kosttillskott

den är mjuk. Använder du sötpotatis gör du likadant med den. Gör puré med mixerstav, spar hälften och frys in hälften. Till varje mål mat tillsätter du en matsked pumpa/sötpotatispuré. Pumpa/sötpotatis innehåller mycket fibrer, vitaminer och mineraler.

Torsk, potatis, morötter och ris kokas i minst två timmar i 7-10 dl vatten. Om du kokat med mer vätska kan du sila av vattnet och ta tillvara på det, bra att ge hunden att dricka.

Håll av vattnet och kör torsk/ris/potatis/morot blandningen i en matberedare eller med en mixerstav till en jämn gröt. Gröten kan serveras färsk men den blir lättare att hantera och mindre kladdig om man fryser in den i små portioner. Den långa koktiden gör att hunden lätt kan bryta ner och ta upp gröten i den sjuka tarmen.

Inledningsvis ges mycket små portioner, cirka 25-50 gram per dag, det är viktigt att ta det försiktigt och gå långsamt fram så att hunden får behålla maten. Ge hunden lite mat men ofta och fördela ransonen jämt över dagen. När magen lugnat sig kan du försiktigt öka maten till en sammanlagd mängd av 100-150 gram per dag, så småningom brukar fyra gånger per dag vara bra att sikta in sig på. Öka inte mängden mat för fort även om hunden snabbt blir piggare och verkar återställd. Det är viktigt att skynda långsamt och inte mata i hunden för mycket då får den ofta ont i magen och maten kommer i retur inom en timme. Låt hunden vila på maten. Gör anteckningar över hur du ändrar på givorna och hur hunden reagerar. Väg hunden ofta.

Undvik helst att ge hunden olika slags mat om den inte vill äta utan var uthållig och håll dig till den hemkokta dieten.

Kosttillskott. Det är viktigt att boosta med vitaminer och mineraler när hunden är sjuk, och för att stötta produktion av de ämnen som gav låga värden i blodprovet är det bra att även tillsätta 1 dl proteinpulver och 1 dl äggvitpulver i den hemkokta maten enligt receptet ovan.

Proteinpulver kan beställas från t ex Prozyme och äggvitpulver från t ex Myprotein. Det är viktigt att du kollar att proteinpulvret är näst intill utan fett. B12 –

tabletter finns på Apoteket, bl a under namnet Betolvidon. Någon/några matskedar laktosfri yoghurt 0,4 % kan fungera bra som kvällsmål. Kalk med D-vitamin kan beställas från t ex CRT zoologiska, det står på förpackningen hur mycket som ska ges beroende på hundens vikt. En del lundehundar mår bra av Sanofor, en naturlig torvprodukt – ge 1 tsk tillsammans med yoghurt.

Veterinären kommer troligen att ordinera kortison, t ex Prednisolon (1,25 mg/kg kroppsvikt per dag), kanske även Flagyl. Var beredd på att hunden kommer att kissa stora mängder inledningsvis. Flagyl kan hämma upptaget av kalcium, så ge det inte samtidigt.

Följ upp behandlingen med upprepade blodprov. Det finns många goda exempel på att en hund som fått diagnosen IL blivit symptomfri, men det gäller att vara uthållig med medicinering och ytterst noggrann med dieten, och inte låta sig luras av att hunden snabbt verkar frisk. När hunden så småningom återgår till vanlig kost, rekommenderas en kost innehållande max 5-7 procent fett. Över huvud taget bör lundehundar inte äta ett foder med högre fettprocent än 15 procent, helst mindre eftersom lundehundar överhuvudtaget är känsliga för höga fetthalter.

Förslag på magra tillägg i kosten. Det finns magra low fat-federalternativ i burkform hos veterinären, men du kan också pröva med fiskbullar i buljong, mager keso, kokt äggvita (ej gulan), små mängder av tonfisk i vatten, kokt kalkon- eller kycklingfärs, cottage cheese. Laktosfria produkter är att föredra.

Har du frågor om IL kontakt:
Cecilia Obitz, 076-808 59 63
Maria Hedström, 070-584 87 29
Karin Ekling, 070-464 11 50
De har alla erfarenhet av lundehundar och IL.

Oktober 2020

REFERENSER: Lundehundboka, Lundehundsällskapets hemsida under rubriken Hälsa, Gastroguiden (på norska) från Norska lundehundklubbens avelsråd.

DET BEHÖVER INTE VARA IL...

- + ...hunden kan ha fått parasiten Giardia. Symtomen är likartade – diarré och kräkning, men behandlingarna helt annorlunda.
- + Vid misstanke om IL, kolla alltid hundens avföring först!
- + Skicka in bajsprover från tre dagar samt ifyllt remiss till SVA (Statens Veterinärmedicinska Anstalt). Kryssa rutan för Immunofluorescens (Giardia, Cryptosporidium) på remissen. Svar kommer oftast samma dag som SVA fått försändelsen.

SLS-rutor

LUNDEHUNDHALSBANDEN

Nu finns våra fina unika Lundehundhalsband till försäljning igen.

Halsbanden finns i storlekarna tik och hane och du beställer dom via formuläret på lundehund.se/shop

Pris 250 kronor inklusive frakt inom Sverige.

NYA BLANKETTER PÅ VÅR HEMSIDA LUNDEHUND.SE

Blanketterna heter *Anmälan avliden hund* och *Anmälan ägare av hund*. Om du använder dig av dessa blanketter hjälper det oss mycket när vi gör lundehundsinventeringen vart tredje år.

PRENUMERERA PÅ EN LOTT OCH STÖD KLUBBEN!

Vet du att du genom ditt köp av en triss- eller Sverigelott kan sponsra Svenska Lundehundsällskapet om du anmäler dig som prenumerant på lotter? Som prenumerant stöder du klubben med 6 kr per Sverigelott eller 13 kronor per Bingolott så länge du prenumererar och du får dina lotter hem i brevlådan.

Beställ din prenumeration på nedanstående länkar beroende på vilket typ av lott du väljer.

<http://www.sverigelotten.se/prenumeration/stod-din-forening>

<http://www.bingolotto.se/prenumeration/stod-din-forening>

LUNDEHUNDEN BEHÖVER DIG...

...som har något att berätta om lundehunden – roligt, intressant, tankvärt, tips, erfarenheter etc. – redaktionen väntar på ditt bidrag! Skriv ner, ta en bild och skicka till redaktion@lundehund.se

Zoom – en lundis på dagis

Det finns många olika hunddagis i vårt land, många bra men också en del mindre bra. Här kommer en berättelse om ett jättefint dagis och Zoom får själv berätta.

Text: Olle Mårtensson och Tina Gustavsson. Foto: Anna Tengblad

Hej, jag heter Zoom, jag är fyra år och är född på Mjöskastelletts kennel i Norge. Mitt kennelnamn är Dage. Jag bodde i början av mitt hundliv i Karlstad. Av lite olika anledningar blev det senare bestämt att jag skulle få flytta till Småland. Jag mottogs med öppen famn av Tina och Jörgen i Uppsala Aneby utanför Jönköping.

Deras lundehund Roxy hade varit sjuk en längre tid och till slut fanns ingen annan utväg än att han fick somna in. Tina och Jörgen var förtvivlade och saknaden var stor. De hade bestämt, att om de skulle ha en ny hund, så skulle det bli en norsk lundehund igen. Tiden gick och helt plötsligt fick de veta att jag skulle omplaceras. De tog kontakt med min matte och så blev det flytt för mig. Jag var naturligtvis lite orolig för hur det skulle bli, men det visade sig vara obefogat med den oron. Jag har det jättebra och stormtrivs! Jag bor nu ute på landet och har både kor, hästar och katter som kompisar. Det bästa är att jag slipper all störande stadstrafik.

Husse och matte jobbar på dagarna och därför har jag fått en plats på ett hunddagis utanför Jönköping ("Annas Hunddagis"). Gud så bra det är! Jag får komma dit på morgonen och då får jag frukost. Jättegott!

Det är flera hundar där, både stora och små och vi får gå ihop och leka ihop hela dagarna. Varje dag är vi ute på promenad och det blir oftast en runda på minst 5 km. När vi kommer hem igen till vårt dagis så kollar alltid personalen, att vi inte fått några fästingar på oss. Vissa hundar är ju lite långhåriga och då får de lite pälsvård av personalen så slipper de tovor i pälsen. Min päls däremot, behöver de inte göra så mycket med. När den torkat, om det regnat, och jag är lite smutsig så stryker de mig bara lite lätt över ryggen och bröstet så faller smutsen av. Det är ju en av finesserna med oss lundehundar!

Jag har det verkligen bra här på mitt dagis! Jag glömer att jag ska hem igen på eftermiddagen. Tiden går så fort och plötsligt står husse eller matte i dörren och så bär det av hemåt. Då får jag komma hem och mysa med dem i soffan. Kolla på TV och få en eller annan godbit. Vad de inte vet är att jag samtidigt tänker på att jag nästa dag får komma till mitt dagis igen och träffa alla kompisarna. Tänk så bra jag har det!

Lek och bus dagarna igenom

Vilken fin utsiktsplats vi har.

LUNDEHUNDSKALENDERN 2021

DEN PERFEKTA JULKLAPPEN!

Lundehundskalendern 2021 är fylld med härliga hundbilder. En kalender att ge bort eller att ha på väggen hemma.

En kalender kostar 150 kr inklusive porto, 2 kalendrar kostar 250 kr inkl. porto och 3 kalendrar kostar 350 kr inkl. porto.

Du kan beställa kalendern hos:
ordforande@lundehund.se

Svenska Lundehundsällskapets kalender 2021 är sponsrad av **Strands grafiska**.

LUNDEHUNDENS DAG

LUND

Lundehundens Dag 22 augusti, firade vi med en promenad tillsammans i Lund.

Det var Hasse och Tove med hundarna Elfa och Tilde, Annica med hundarna Smulan och Theo, Bosse och Kerstin med hundarna Mille och Brum.

Dagen till ära kom en familj från Gränna för att titta och lära känna lundehunden och en familj från Göteborgstrakten, som också åkt ner till Skåne för att få se norsk lundehund.

Vi gick genom stan och tittade på musapoteket, Axel Thornefeldts akvarell-utställning, mössens skivbutik och avslutade med picknick i stadsparken.

När vi var i parken träffade vi en familj som mötte upp för att de också ville vara med och fira innan de åkte vidare för att titta på sin kommande valp hos Siv Hansson.

En mycket trevlig dag med stort intresse och engagemang för norsk lundehund.

Text och foto: Tove Schrödl

Intresserade Lunda-bor bekantar sig med lundehundar.

Sex lundehundar gjorde reklam för rasen i Lund

Det lilla, lilla musapoteket

LUNDEHUNDENS DAG

VÄXJÖ

Vi var 19 hussar och mattar och 18 lundehundar som samlades utanför polishuset i Växjö. Vi pratade samman oss och fotograferade och sedan startade promenaden. Vi gick längs gågatan och när någon av oss blev stoppad av nyfikna flanörer stannade vi alla för att visa våra hundar. Vi delade ut material till intresserade.

Vi fikade vid domkyrkan på svenska kyrkans café som vi brukar göra på våra stadspromenader i Växjö. Efter fiket gick vi via torghandeln samma väg tillbaka.

Alla åkte sedan till Olle och Susannes gård

i Gottåsa. Där anslöt ytterligare några personer. Vi hade i förväg kontaktat domare Boo Lundström (han bor nio mil från Gottåsa) och han höll ett historiskt föredrag om lundehundarnas härstamning, utveckling och egenskaper.

Han bedömde också våra valpar (fem lundisar och en samojed). Mycket bra och uppskattat.

Nu satsar vi på nästa Lundehundens dag 2021 och hoppas på att övriga nordiska länder anammar denna idé. Kanske kan vi ha Lundehundens dag samma dag i alla länderna.

Text och foto: Olle Mårtensson.

Domare Boo Lundström bedömer en av valparna (Lise) efter promenaden.

Intresserade före detta lundehundsägare får en demonstration.

Växjö-gruppen är redo för en stadspromenad för att visa upp rasen

LUNDEHUNDENS DAG

STOCKHOLM

In i det sista gjorde pandemin vår Stockholmspromenad osäker och regnvarningen gjorde inte saken bättre. Ett par sena avhopp blev det också, men istället dök tre oanmälda upp så vi var sex ekipage som träffades på Medborgarplatsen på Södermalm.

Vädret var på vår sida och redan på mötesplatsen satt en man och väntade på oss; han var sugen på en lundehund som nästa hund efter många år med islänningar och mittelspitz. Han hade inte Facebook, men hade läst om Lundehundens Dag på hemsidan.

Efter att ha visat upp vår flock på torget gick vi en bit längs Götgatan för att sen svänga in på den lite lugnare Katarina Bangata där hundarna fick lite gräs under tassarna och trädstammar att kissa mot. Vi träffade andra hundägare som undrade om rasen och även människor utan hund som blev nyfikna. Vi var snabba med våra foldrar och hoppas förstås att de flesta blev lästa.

Vid Nytorget, som är en park, stannade vi och fotograferade gänget som vanligt med visst kaos vid uppställning av hundar!

På vägen mot Vitabergsparken fick vi lite kulturhistoria från vår egen söderböna Rita som bland annat berättade om fattigkvarteren och var Greta Garbo gått i skolan; en liten bonus. Väl framme vid Parkteatern åt vi med havd matsäck och gav hundarna vatten. De behövde så väl en paus efter alla möten och dofter. Lite gott fick de också.

Under promenaden tillbaka mot Medborgarplatsen blev vi stannade några gånger av människor som undrade om den unika lilla hunden som är lika charmig i flock som enskild individ. Där gick ytterligare några foldrar.

Utanför Stadsmissionens vintagebutik gjorde vi, och inte minst Vivians Malte, en äldre dams dag (eller vecka?). Hon satt i rullstol och hade någon som hjälpte sig. Hade haft hundar hela sitt liv och fick ha Malte i knät.

Vid mötesplatsen var det tack och hej, och ett trött men nöjt gäng som hade haft trevligt och gjort en liten insats för rasen under Stockholms allra första dag för Lundehunden.

Deltog gjorde Dante, Malte, Pi, Tessla, Foxie och Espen med mattar från Uppsala i norr till Södertälje i söder.

Det här gör vi om!

Text och foto: Gitte Wittsell

Malte charmade fullständigt damen i rullstol. Matte Vivian Wollmo står bredvid.

Här är Stockholms-gruppen redo för att inta gatorna med sina hundar.
Fr v Rita Grosin, Helene Lindqvist, Vivian Wollmo, Anita Stenler och Catarina Joelsson

Här kommer ett gäng lundisar med sina mattar redo att charma alla.
Fr v Rita Grosin, Anita Stenler, Helene Lindqvist och Vivian Wollmo

Toke träffar Mari-Louise

Som nyblivna Lundehundägare har vi fått uppleva vilken fantastisk ras det här är.

Vi hade tidigare en Volpino, Cheerie, som var en väldigt trofast kompis i 15 år.

När vi tittade efter en ny hund trodde vi att det inte skulle bli bra med en ny

Volpino, det skulle bli svårt för den att hela tiden jämföras med Cheerie.

Text och foto: Gunilla Elander och Kristian Berggren

Vi fastnade för Norsk Lundehund, en ras med jämförbara egenskaper med Volpino och som vi trodde skulle passa oss. Vi fick kontakt med Maria Ragnars-son i Hammerdal, Lundetuvans kennel, som hade en kull valpar på gång. Marias tik Lissi födde fyra valpar i maj och vi fick en liten Toke. Fast så liten blev han inte, han höll sig framme och växte snabbt. När vi hämtade honom i mitten av juli sa Maria med ett snett, bekymrat leende att han är väldigt bestämd...

Bestämd är han, otroligt mycket egen vilja. När vi går på bajsruna så följer han med tio meter, sedan sätter han sig på bakhasorna och vägrar gå vidare. Oke, vi släpper kopplet och går vidare, ja då känner han sig övergiven och följer snart efter.

Mari-Louise Ströberg-Frisk njuter av att ha en lundehund i knäet

SMART HUND

Våra grannar konstaterade redan första gången de träffade Toke att det där är en smart hund. Det har också visat sig att Toke är oerhört lyhörd och lättlärd.

Norsk Lundehund är en spännande ras och vi tycker det är spännande att Toke har så mycket ursprungsbeteende. Precis som vargar är Toke oerhört försiktig med att närma sig okända saker och djur såsom andra hundar, han är nyfiken och undersöker allt väldigt noggrant. Trevligt är att Toke är oerhört social och gosar gärna med alla som kommer och hälsar på.

Vi gick valpkurs på Fagersta Brukshundsklubb, vilket var väldigt värdefullt framförallt för att ge husse och matte insikter i hur en hund tänker.

En dag svänger en bil in på vår gård i Baggbron, Skinnskatteberg. Ur hoppar en tjej som säger att hon hört att det finns en lundehund i Baggbron. Hon berättar att hennes mamma var den första utanför Norge som hade en lundehund. Mamma heter Mari-Louise Ströberg-Frisk och bor nästan granne med oss!

Mari-Louise hade på mitten av sextioalet fattat stort intresse för Norsk Lunnehund, som rasen kallades då i Sverige. Hon fick kontakt med Ragnar Fossum, Raggebus kennel, i Norge och fick 1969 köpa den första lundehunden utanför Norge, Raggebus Lundy. Det blev startskottet för lundehundar i Lobergets kennel som Mari-Louise drev i Emthytan i Skinnskatteberg.

FÅTAL LUNDEHUNDAR

Då fanns det bara 107 lundehundar i Norge, och rasen bevakades hårt. I tidningsartiklar berättades att ett kanadensiskt par erbjudit 50 000 kr för ett par lundehundar, men vägrats köpa. Rasen hade tidigare varit hårt drabbad av valpsjuka och Ragnar Fossum ansåg att en spridning skulle ge en större trygghet för rasen, vilket var skälet att Mari-Louise fick köpa Lundy och sedan ytterligare en lundehund.

Mari-Louise, som är hedersmedlem i Svenska Lundehundsällskapet, har numera inte någon lundehund, men följer med stort intresse rasens utveckling i Sverige och hennes glädje att få en lundehund nästgårds och träffa Toke går inte att ta miste på!

Toke i naturen

Vad är det för underliga djur bakom nätet?

»Jag är lundehund – kommer om en stund«

Min älskade lilla kamrat och vapendragare har tagit steget över regnbågsbron in i hundhimlen. Du har lämnat ett hål i mitt hjärta, men jag kommer alltid att minnas alla dina upptåg, ditt milda sätt, din envishet och alla äventyr vi fick tillsammans, min tappra tuffa lilla tös.

Text och foto Annica Marneus

Som när vi gick på valpkurs och övade inkallning. De andra valparna sprang genast till sina mattar och hus-sar, men du sprang åt andra hållet. Jättekul att bli jagad av tre instruktörer och mig. Inkallning var inte din grej. Vi myntade uttrycket »Jag är Lundehund – kommer om en stund«.

Vi satsade på kantarellsökskurs. Det var mer i din smak – du åt upp dom.

Du var känd i kvarteret som »hunden som går med en gul kyckling i munnen« Den hade du med dig genom hela ditt liv. Du gillade bära omkring saker, påsen med morgonfrallor eller en tidning. Du hämtade posten när den kom i brevinkastet, ingen post – då kom du med en sko istället, för godisbit skulle du ju ha.

Det blev en del resor. Hundkurs i Grövelsjön, Hundcampus i Hällefors: nosework, person/sak sök och eftersök. Du var jätteduktig, så vi fortsatte med viltspår hemma. Vi hade ju lite olika uppfattning om vad som skulle hända med »klöven«. Du tyckte att den var din, och att den skulle grävas ner, basta!

På Öland och Orust paddlade vi »sit on top« kajak, d v s jag paddlade och du försökte fånga vågorna. Lite ostadigt blev det och efter några ofrivilliga dopp satt du ganska stilla.

Så var det ju utställningar och Lundehundsträffar. Några titlar hann det bli SE UCH, DK UCH, BOB, C.I.B. DKVECH och fotomodell med stort F förstås.

För två år sen åkte vi till norska västlandet och hämtade Theo. Han blev din följeslagare och du lärde honom dina knep, som att sitta på köksbordet och spana när jag inte var hemma. Sprida ut grejor ur leksakslådan, leta ägg ute och inne och att gräva hål i gräsmattan förstås.

Det fanns saker du var rädd för, smällare, skott och åska. Din karriär som eftersökshund tog slut i och med skotten i öppen klass, vi fick göra proven inofficiellt, det gick galant, nosen var det minsann inget fel på. Nyårs-helgerna åkte vi till ett litet hotell utanför Malmö. Du och alla dom andra hundarna fick vara med överallt.

Du tyckte inte heller om att borsta tänderna eller duscha, fast bada utomhus gick bra, så länge du hade fast botten under tassarna. Det var jättekul att rusa efter bollen på grunt vatten, det stänkte så det stod härliga till.

Veterinären sa att du var en tapper, tuff liten tös. Ultraljud, röntgen och alla blodprover gick du igenom utan att protestera. Du var smart också, det märkte jag när det var dags för medicin. Hur väl jag försökte gömma den, så nog hitta du den och spottade ut den. Till exempel intryckt i en bit färsk gurka. Jag tittade i munnen – »ingen gurkbit, bra« tänkte jag. Du gick ut i köket och spottade ut gurkbiten med tabletten på golvet. Gömd tillsammans med små, små bitar av ost i en matsked kladdig mjukost, ostbitarna gick ner, tabletten spottades ut, gång på gång.

Kärt barn har många namn heter det ju. Smulan blev Mulan hos grannens barnbarn. Ibland hette du »Smulis« eller »lillgumman« du var bara så gosig. »Jätten Glufs Glufs« när du ätit något du hittat ute i skogen. Så var det ju »Trouble« du vet ju själv varför!

Lilla Smulis, jag vet att du har det bra nu tillsammans med alla lundisar och andra hundar i ert eget »bortom regnbågsparadis«.

Smulan (Frontpage Tildra) 2009 –2020

Den gula kycklingen och Smulan var oskiljaktiga

Smulan om hösten

Smulan har nedlagt tomtefar!

Returadress:
Svenska Lundehundsällskapet
c/o Maria Hedström
Skarpnässlingan 19
805 91 Gävle

Adressändring:
www.lundehund.se/medlem

BÄSTA VÄNNER!

Svante kom till oss ett år innan vår dotter Ruth föddes. Innan vi fick Ruth hade vi en dröm om att Ruth och Svante skulle bli vänner. Att Ruth skulle ha en hund att bli tröstad av, att busa med. Att ha som bästa vän.

Text: Sofia Dahlgren. Foto: Gustav Dahlgren

Svante var inte så imponerad från början. Han tyckte nog att den lilla varelsen som kommit mest lät konstigt. Men ju äldre Ruth blev och desto mer Svante vande sig, så kom de varandra närmre och närmre.

När Ruth var sex månader låg de i sängen och »pratade« med varandra och Ruth skrattade så att hon kiknade. Nu är Ruth 3 år och det är helt fantastiskt att se de två tillsammans. Svante är så försiktig när han leker med henne (till skillnad från när han leker med oss vuxna).

Svante sover gärna vid Ruths fötter i sängen. Svante är Ruths räv och bästa vän. Hon säger ofta att hon älskar honom. När vi är ute och går viftar Svante på svansen när han ser ett litet barn, i hopp om att det ska vara Ruth.

Det känns så fint att kunna ge Ruth en bästa vän i Svante och att ge Svante en beskyddare i Ruth.

Bästisarna Ruth och Svante